

Фойда солиғи ҳисоб-китобини тўлдириш бўйича кўлланма

(Давлат солиқ қўмитасининг 2020 йил 28 январдаги “Солиқ ҳисоботининг шаклларини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарорига З-илова, Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 февраль куни 3221-сон билан рўйхатга олинган)

1. Умумий қоидалар

Фойда солиғи бўйича солиқ ҳисботи Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексига (кейинги ўринларда СК деб аталади) мувофиқ ушбу солиқни тўловчиси бўлган шахслар томонидан тўлдирилади.

Фойда солиғи Солиқ кодексининг 294-363-моддалари билан тартибга солинади. Ҳисбот шаклини тўлдириш ва юбориш my.soliq.uz сайти орқали амалга оширилади.

Фойда солиғи бўйича солиқ ҳисботи қуидагиларни ўз ичига олади:

- 1) Фойда солиғи ҳисоб-китоби (*пакет коди 10205_41*);
- 2) Солиқ агентлари томонидан тўлов манбаида ушлаб қолинадиган дивиденdlар ва фоизлар тарзида тўланадиган даромадлардан олинадиган солиқ ҳисоб-китоби (*пакет коди 10202_9*);
- 3) Норезидентларнинг даромадидан солиқ агенти томонидан тўлов манбаидан ушлаб қолинадиган фойда солиғининг ҳисоб-китоби (*пакет коди 10307_6*);
- 4) Соддалаштирилган тартибини қўлловчи солиқ тўловчилар учун фойда солиғи ҳисоб-китоби (*пакет коди 10205_39*);
- 5) Фойда солиғи ҳисоб-китоби (*НҚМК АЖ ва ОҚМК АЖ учун пакет коди 10205_36*);
- 6) Фойда солиғи ҳисоб-китоби (*Суғурта корхоналари учун пакет коди 10205_38*);
- 7) Даромад суммаси ва ушлаб қолинган солиқнинг жами суммаси тўғрисида маълумотнома;
- 8) Юридик шахс - Ўзбекистон Республикаси норезидентининг мол-мулкни реализация қилишдан олинган даромадлари бўйича фойда солиғи ҳисоб-китоби;
- 9) Норезидентнинг Ўзбекистон Республикаси худудидаги доимий муассаса орқали фаолияти билан боғлик бўлмаган даромадидан солиқ агенти томонидан тўлов манбаида ушлаб қолинган фойда солиғини қайтариш тўғрисида ариза.

Солиқ тўловчилар солиқ ҳисботини топширишда давлат солиқ хизмати органларига фақатгина маълумотлар мавжуд бўлган Ҳисоб-китобларнинг иловаларини тақдим этишади.

2. Фойда солиғи ҳисботи қуидаги муддатларда тақдим этилади:

- 1) ҳисбот чораги якунлари бўйича - ҳисбот чорагидан кейинги ойнинг йигирманчи кунидан кечиктирмай;
- 2) Йил якунлари бўйича - солиқ йили ўтгандан кейинги йилнинг 1 мартаидан кечиктирмай.

Бюджет ташкилотлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан солиқ бўйича солиқ ҳисоботи солиқ даври якунларига кўра тақдим этилади, бундан матлубот кооперативлари мустасно. Бунда ўтган солиқ даври якунлари бўйича жами даромад мавжуд бўлмаган тақдирда солиқ ҳисботовини тақдим этиш талаб қилинмайди. (СК-339-модда)

3. Фойда солиги ҳисоб-китоб шаклини ва унинг иловаларини тўлдириш тартиби

Фойда солиги ҳисббот шакли Ҳисоб-китоб ва 14 та иловадан иборат:

1-и洛ва. Жами даромадлар;

2 ва 2.1-и洛ва. Солиқ ҳисоби маълумотларига қўра харажатлар (зараарлар);

2.1(а)-и洛ва. Бевосита харажатлар моддалари асосида товарлар (хизматлар) таннархи (ўз маҳсулоти (жу жумладан бажарилган хизматлар), сотиб олинган товарлар) ҳисоб-китоби;

2.1(б)-и洛ва. Бевосита харажатлар сумма асосида товарлар (хизматлар) таннархи (ўз маҳсулоти (жу жумладан бажарилган хизматлар), сотиб олинган товарлар) ҳисоб-китоби;

3-и洛ва. Инвестициявий чегирма ҳисоб-китоби;

4-и洛ва. Асосий воситаларнинг амортизацияси ҳисоб-китоби маълумотномаси;

5-и洛ва. Номоддий активлар амортизация харажатлари ҳисоб-китоби маълумотномаси;

6-и洛ва. Имтиёзлар;

7-и洛ва. Ноль ставка қўлланиладиган солиқ тўловчилар фойдаси;

8-и洛ва. Жорий солиқ давридаги солиқ солинадиган фойдани камайтирадиган ўтган йиллар зарари суммасининг ҳисоб-китоби;

9-и洛ва. Операцияларнинг айрим турлари бўйича заарларни ўтказишнинг ўзига хос хусусиятлари;

10-и洛ва. Ҳисобга олинадиган Ўзбекистон Республикасидан ташқарида тўланган фойда солиги суммаси;

11-и洛ва. Ўзбекистон Республикаси резидентлари томонидан Ўзбекистон Республикасидан ташқарида олиниши лозим бўлган (олинган) дивиденdlар тарзидаги даромадлардан фойда солиғининг маълумотнома ҳисоб-китоби.

12-и洛ва. Солиқ кодексининг 177-моддасига мувофиқ солиқ тўловчи томонидан солиқ базасига ва (ёки) солиқнинг (зараарнинг) суммасига мустақил равишда тузатишлар киритилиши тўғрисида маълумот;

4. Ҳисоб-китоб шаклини тўлдириш тартиби

Фойда солиги бўйича солиқ коди 32, йил, давр ва ҳисббот тури танланади.

Электрон ҳисобот шаклининг сатрлари 2 хил рангда акс эттирилган бўлиб, кўк рангдаги сатрлар солиқ тўловчи томонидан тўлдирилади, сариқ рангдаги сатр эса автоматик равишда шаклланади.

Ҳисоб-китоб ушбу солиқни тўловчилари томонидан ҳар чоракда, йил бошидан ўсиб борувчи тартибда сўмда тўлдирилади.

Ҳисоб-китобнинг “Ходимларнинг умумий ўртacha йиллик сони” катақчасида юридик шахс билан тузилган меҳнат шартномасига (контрактига), шу жумладан ўриндошлиқ, пудрат шартномалари ва бошқа фуқаролик-хуқуқий тусдаги шартномаларга мувофиқ ишларни бажараётган жисмоний шахслар сони кўрсатилади. Ҳисоб-китобнинг “шундан, ногиронлиги бўлган шахслар” катақчасида ногиронлиги бўлган шахслар сони кўрсатилади.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 294 ва 461-моддасига мувофиқ солиқ даврида товарларни (хизматларни) реализация қилишдан олинган жами даромади бир миллиард сўмдан ошган айланмадан олинадиган солиқни тўловчилар белгиланган чегаравий миқдор ошиб кетган ойдан кейинги ойнинг бошидан бошлаб фойда солигини тўлашга ўтиши шарт.

Мазкур солиқ тўловчилар Ҳисоб-китобнинг “Фойда солигини ойдан бошлаб тўлайди*” сатрида белгиланган чегаравий миқдор ошиб кетган ойдан кейинги ойнинг бошини акс эттиради (*Масалан, корхонанинг ялпи тушуми апрель ойида 1 млрд.сўмдан ошиб кетган тақдирда, 1 майдан бошлаб фойда солигини тўлашига ўтиши ва ушибу катакчада май ойини ёзиб қўяди*).

Ҳисобот шакли йил якуни билан тақдим этилганда, солиқ тўловчи томонидан солиқ солиш мақсадларида танлаган ҳисоб сиёсатидан келиб чиқиб ҳисоб-китоб шаклидан товарлар (хизматлар) таннархи аниқлаш бўйича қўйидаги усувларидан бирини танлаши лозим бўлади. Бунда танланган усулага “1” рақами қўйилади. Булар қўйидаги усувлар:

– Бевосита харажатлар **моддалари асосида** товарлар (хизматлар) таннархи аниқланганда (*2.1(а)-илюва*) мутаносиб ёки тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули;

– Бевосита харажатлар **суммаси асосида** товарлар (хизматлар) таннархи аниқланганда (*2.1(б)-илюва*) мутаносиб ёки тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули;

Ҳисобот шаклларини тўлдиришда шаклларнинг пастки қисмида қайд этилган изоҳларга эътибор берган ҳолда маълумотларни қайд этиш лозим.

Ҳисоб-китоб сатрларини тўлдиришда қуйидагилар кўрсатилади:

1) **010-сатрда** – Солиқка тортиладиган жами даромадлар акс эттирилади. Ушбу сатр қўрсаткичи Ҳисоб-китобнинг 1-иловаси 010-сатридан ушбу илованинг 110, 121, 131, 150 - сатрлари айрилганига тенг бўлиши керак (*Электрон солиқ ҳисоботи шаклларида ушбу сатр қўрсаткичи Ҳисоб-китобнинг 1-иловаси тўлдирилгандан сўнг автоматик равишида шаклланади*);

2) **020-сатрда** - Чегириладиган харажатлар. Ушбу сатр қиймати қўйидаги формула орқали аниқланади:

(Хисоб-китобнинг 2-иловаси 010-сатри 3 ва 4 устунлар айрмаси);

3) **030-сатри** - солиқ солинадиган фойда. Ушбу сатр қиймати қуидаги формула орқали аниқланади:

(010-сатр - 020-сатр));

4) **040-сатри** – имтиёзлар. Ушбу сатрда ҳисоб-китобнинг 3-иловаси 3-устун 030-сатридаги суммаси келтирилади);

5) **050-сатри** – ноль ставка қўлланиладиган солиқ тўловчилар фойдаси. Ушбу сатрда ҳисоб-китобнинг 5-иловаси 030-сатридаги суммаси келтирилади);

6) **060-сатрида** – Солиқ базаси. Ушбу сатр қиймати қуидаги формула орқали аниқланади);

(030-сатр - 040-сатр- 050-сатр)

7) **070-сатрида** - Солиқ кодексининг 337-моддасида белгиланган ставка кўрсатилади. 2022 йил учун банклар 20 фоиз, полиэтилен гранулалар ишлаб чиқаришни амалга оширувчилар, асосий фаолият тури мобил алоқа хизматлари кўрсатишдан иборат бўлган юридик шахслар, бозор ва савдо комплексларида хизмат кўрсатишдан олинган фойда 20 фоиз, бошқа корхоналар 15 фоиз кўрсатадилар. Ноль ставкани қўллайдиган солиқ тўловчилар 5-иловани тегишли сатрларини тўлдирган ҳолда мазкур сатрга 15 фоиз кўрсатади);

Бунда, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 26 декабрдаги ПҚ-4086-сонли қарорининг 4-бандига асосан Фойда солиғини имтиёзлар амал қилиш муддати тугагунга қадар икки баравар пасайтирилган ставкада тўлаш тартибини қўллаётган юридик шахслар З-илованинг 051-052-сатрларида солиқ базасининг 50 фоизини кўрсатади);

8) **071-сатрида** - Ногиронлиги бўлган шахслар меҳнатидан фойдаланаётган юридик шахслар учун тузатилган солиқ ставкаси. Ушбу сатр қиймати “Ногиронлиги бўлган шахслар” катакчасида ногиронлиги бўлган шахслар сони кўрсатилиши натижасида автоматик аниқланади (СК 337-модда));

Ходимларнинг умумий сони 500

шундан, ногиронлиги бўлган шахслар 20

9) **080-сатрида** - Фойда солиги суммаси аниқланади);

10) **090-сатрида** - Ушбу ҳисботот чорагида ҳисобланган бўнак тўловлари. Ушбу сатрда жами даромади жорий ва ўтган солиқ даврида беш миллиард сўмдан ошадиган солиқ тўловчиларга тегишли ҳисботот чорагида ҳисобланган бўнак тўловлари кўрсатилади;

11) **100-сатрида** - Онлайн назорат-касса машинаси ва виртуал кассага уланган, штрих-кодлар ва рақамли маркировка кодларини тўғри ўқишини ва аниқлашни таъминловчи маҳсус қурилмаларни сотиб олиш билан боғлиқ харажатлар суммаси;

12) **110-сатрида** - Доимий муассаса сифатида ҳисобга қўйилгунига қадар тўлов манбаида ушлаб қолинган фойда солиги суммаси кўрсатилади. Ҳисобга олиш солиқ

агенти томонидан солиқ ушлаб қолинганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда амалга оширилади (*СК 350-модда*));

13) **120-сатрида** - Доимий муассасанинг ҳисобот давридаги соф фойдаси. Солиқ кодекси 347-моддаси 9-қисмига асосан солиқни тўлангандан кейин ўз тасарруфида қоладиган соф фойда суммаси кўрсатилади.

14) **130-сатрида** - Доимий муассасанинг соф фойдасидан олинадиган солиқ ставкаси кўрсатилади. Бунда солиқ ставкаси Солиқ кодекс 353-моддасининг 1-бандига асосан 10 фоиз қилиб белгиланган.

15) **140-сатрида** - Доимий муассасанинг соф фойдасидан олинадиган солиқ суммаси автоматик равишда ҳисобланади.

16) **150-сатрида** - Фойда солиғининг бюджетга тўланиши лозим бўлган жами суммаси. Барча иловалари тўлдирилганидан сўнг ушбу сатр қиймати шаклланади ва ушбу сумма солиқ тўловчининг шахсий карточкасига киритилади;

Ҳисоб-китобнинг 1-иловасини тўлдириш тартиби

1-илова – жами даромадлар, унда қўйидагилар кўрсатилади: (*СК-297-модда*)

1) **010-сатрда** – жами даромадлар. Ушбу сатр қиймати 010 - 180-сатрлар ийфиндисига teng;

2) **021-026-сатрларда** – тегишли фаолият турларини танланган ҳолда товарларни (хизматларни) реализация қилишдан олинган даромад кўрсатилади. Ушбу маълумотларни 9000 “Асосий (операцион) фаолиятдан олинадиган даромадларни ҳисобга олиш учун ҳисобвараклар” айланмасидан олиш мумкин;

3) **030-сатрда** - Кредит (қарз, микрокредит ва бошқа молиявий операциялар) бўйича мукофот тарзидаги даромадлар кредит ташкилотлари томонидан тўлдирилади.

4) **040-сатрда** - Суғурта, қайта суғурта ташкилотининг суғурта, қайта суғурта килиш шартномалари бўйича даромадлар кўрсатилади;

5) **050-сатрда** – Амортизация қилинадиган активларнинг ва бошқа мол-мулкнинг чиқиб кетишидан олинган даромад;

6) **060-сатрда** - Мол-мулкни мулк ижарасига (ижарага) беришдан олинган даромад, бундан молиявий ижара (лизинг) мустасно;

7) **070-сатрда** - Текин олинган мол-мулк (хизматлар), молиявий ёрдамлар;

8) **080-сатрда** - Инвентаризация натижасида аниқланган ортиқча товар-моддий захираларнинг ва бошқа мол-мулкнинг қиймати тарзидаги даромад;

9) **090-сатрда** - Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мажбуриятларни ҳисобдан чиқаришдан олинган даромад;

10) **100-сатрда** - Талаб қилиш хуқуқидан ўзганинг фойдасига воз кечиши шартномаси бўйича олинган даромад;

11) **110-сатрда** - Дивиденклар тарзидаги даромадлар, мазкур даромадлар солиқ базасини аниқлашда чегириб ташланади.

- 12) **120-сатрда** - Фоизлар тарзидаги даромадлар,
- 121-сатрда** - солик агенти томонидан тўлов манбаида солик суммаси ушлаб қолинган фоизлар тарзидаги даромадларни нотижорат ва бюджет ташкилотлари кўрсатади.
- 13) **130-сатрда** - Валюта курси фарқидан даромадлар;
- 131-сатрда**-Нотижорат ташкилотларининг валюта курси фарқидан даромадлари;
- 14) **140-сатрда** - Молиявий ижара (лизинг) шартномасига биноан мол-мулкни бериш бўйича пул мукофоти тарзидаги даромад;
- 15) **150-сатрда** - Нотижорат ташкилотлари томонидан аҳолининг диний мақсадда фойдаланиши учун мўлжалланган товарларни реализация қилишдан олинган даромадлари;
- 16) **160-сатрда** – Назорат қилинадиган чет эл компаниясининг тақсимланмаган фойдаси;
- 17) **170-сатрда** – Трансферт нархни белгилаш натижасида олинмаган даромад суммаси;
- 18) **180-сатрда** – Ўзбекистон Республикаси Солик кодекс 248-моддасининг тўртинчи қисмида белгиланган ҳолларда ва тартибда солик базасига товарларнинг (хизматларнинг) бозор қийматидан келиб чиқсан ҳолда тузатиш киритиш натижасида олинган даромадлар;
- 19) **190-сатрда** - Ўзбекистон Республикаси Солик кодексининг 332-моддасида келтирилган ҳолларда даромадларга тузатиш киритиш суммалари;
- 20) **200-сатрда** - Айрим операциялар бўйича даромадлар. Ушбу сатр қиймати Ҳисоб-китобнинг 7-иловаси 070-сатри 3–8 устунлар йифиндишига teng;
- 21) **210-сатрда** - Ўзбекистон Республикаси Солик кодексининг 347-моддаси 3-қисмида келтирилган даромадлар.
- 22) **221-228-сатрларда** – 020-210-сатрларда кўрсатилмаган бошқа даромадлар кўрсатилади.

Агар муайян бир даромад даромадларнинг бир нечта моддасида назарда тутилган бўлса, жами даромадни аниқлашда мазкур даромад фақат бир марта киритилади.

Ҳисоб-китобнинг 2-иловасини тўлдириш тартиби

Дикқат !!!

Мазкур илова солик ҳисоботини I-III чораклар бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

2-илова Ўзбекистон Республикаси Солик кодексининг 305-332-моддалари ва келтирилган харажатларни акс эттириш учун мўлжалланган.

2-иловада қуидагилар кўрсатилади:

3-устунда барча харажатлар (заарлар) суммаси, шундан, 4- устунда чегирилмайдиган харажатлар (заарлар) суммасини қўрсатиш лозим.

- 1) **010-сатрда** – 020-030-сатрлар қийматларининг йиғиндиси сифатида аниқланадиган харажатларнинг жами суммаси;
- 2) **020-сатрда** – сотилган товар (хизматлар) таннархини ҳисобга олиш ҳисобваракларида (9100) ҳисобга олинган, сотилган маҳсулот (товарлар, хизматлар) таннархининг суммаси кўрсатилади. Савдо корхоналари ушбу сатр бўйича сотилган товарларнинг харид қийматини акс эттирадилар;
- 3) **030-сатрда** – Сотилган товар (хизматлар) таннархига киритилмайдиган Бошқа харажатлар (заарлар) акс эттирилади.

Қуйидаги харажатлар турлари:

- 9410-"Реализация харажатлари" ҳисобварагида юритиладиган: маҳсулотни реализация қилиш харажатлари, яъни маҳсулотни истеъмолчига етказиш, транспорт воситаларига ортиш билан боғлиқ харажатлар, маркетинг билан шуғулланадиган бўлимлар ва ходимларнинг харажатлари ва ҳоказолар акс эттирилади;
- 9420-"Маъмурий харажатлар" ҳисобварагида юритиладиган: корхонани бошқариш харажатлари, бошқарув ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш харажатлари, умуммаъмурий мақсаддаги асосий воситаларни таъмирлаш харажатлари, умумхўжалик мақсадидаги хоналарнинг ижара ҳақи ва бошқа маъмурий харажатлар акс эттирилади;
- 9610-"Фоизлар кўринишида харажатлар" ҳисобварагида юритиладиган, банклар кредитлари ва қарзлар бўйича фоизларни тўлаш харажатлари, молиявий ижара бўйича фоизларни тўлашга харажатлар;
- 9620-"Валюта курсларидаги фарқлардан заарлар" ҳисобварагида юритиладиган, валюта операциялари бўйича ва баланс тузиш санасида баланснинг валюта моддаларини қайta баҳолашдан манфий курслардаги фарқлар;
- 9630-"Қимматли қоғозларни чиқариш ва тарқатиш харажатлари" ва 9690- "Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар" ҳисобваракларида юритиладиган, қимматли қоғозларни чиқариш ва тарқатиш билан боғлиқ харажатлар ҳамда молиявий фаолиятга доир бошқа харажатлар акс эттирилади.
- 9430-"Бошқа операцион харажатлар" ҳисобварагида юритиладиган: кадрларни тайёрлаш ва қайta тайёрлаш харажатлари, ахборий, аудиторлик ва маслаҳат хизматларига ҳақ тўлаш харажатлари, компенсациялайдиган ва рағбатлантирадиган хусусиятдаги тўловлар, иш ҳақини ҳисоблаб ёзишда ҳисобга олинмайдиган тўловлар ва харажатлар, банк, Қимматли қоғозлар марказий депозитарийсининг ва қимматли қоғозлар бозори профессионал иштирокчиларининг хизматларига ҳақ, заарлар, жарималар, пенялар ва операцион фаолият жараёнида юзага келадиган, ишлаб чиқариш жараёни, молиявий фаолият билан боғланмаган ва харажатларнинг фавқулодда моддалари сифатларига эга бўлмаган бошқа харажатлар акс эттирилади.

010-сатрига киритиладиган асосий харажатлар 0101-0135-сатрларида жами харажатларининг камида 90 фоиз харажатлар таркибини кўрсатиш лозим.

- 4) **0101-сатрда** - Ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг асосини ташкил этиб, унинг таркибига к ирадиган ёки маҳсулот тайёрлашда (ишларни бажаришда, хизматлар кўрсатишда) зарур таркибий қисм ҳисобланган четдан сотиб олинадиган хом ашё ва материаллар;
- 5) **0102-сатрда** - сарфланган ёқилғи харажатлари;
- 6) **0103-сатрда** - сарфланган табиий, суюлтирилган газ харажатлари;
- 7) **0104-сатрда** - сарфланган электр энергия харажатлари;
- 8) **0105-сатрда** - меҳнатга ҳақ тўлаш харажатлари ва ижтимоий солик бўйича харажатлар;
- 9) **0106-сатрда** - асосий воситалар ва номоддий активлар амортизацияси;
- 01061-сатрда** - жумладан қўлланилган инвестициявий чегирма суммаси;
- 10) **0107-сатрда** - қайта сотиш учун сотиб олинган товарлар қиймати;
- 11) **0108-сатрда** - машина ва асбоб-ускуналарни жорий ва капитал таъмирлаш;
- 12) **0109-сатрда** - маркетинг ва реклама харажатлари;
- 13) **0110-сатрда** - Транспорт хизмати ва ташиби харажатлари;
- 14) **0111-сатрда** - Оператив ижара бўйича харажатлар;
- 15) **0112-сатрда** - мол-мулк, ер, сув ресурсларидан ҳамда ер қаъридан фойдалангандик соликлар;
- 16) **0113-сатрда** - Фоизлар ва айрим чиқимлар бўйича харажатлар, шу жумладан, 01131-сатрда кредитлар бўйича ҳисобланган фоизлар;
- 17) **0114-сатрда** – салбий курс фарқидан заарлар;
- 18) **0115-сатрда** – Ўзбекистон Республикаси Солик кодексининг 314-моддаси бўйича қўшилган қиймат солигига доир харажатлар;
- 19) **0116-сатрда** – Умидсиз қарзлар бўйича харажатлар;
- 20) **0117-сатрда** – захира фондларини шакллантириш харажатлари;
- 21) **0118-сатрда** – Трансферт нархни белгилаш натижасида оширилган харажат суммаси;
- 22) **0119-сатрда** – солик тўловчининг Солик кодексининг 376-моддасида назарда тутилган жисмоний шахснинг моддий наф тарзидағи даромадлари ҳисобланган харажатлари;
- 23) **0120-сатрда** – пенсияларга устамалар ва қўшимча тўловлар;
- 24) **0121-сатрда** – Ўзбекистон Республикаси Солик кодекси 377-моддаси биринчи қисми 10-бандининг тўртинчи ва бешинчи хатбошиларида кўрсатилган моддий ёрдам;
- 25) **0122-сатрда** – хайрия ёрдамини амалга ошириш учун харажатлар, бундан меценатлик қўмагини қўрсатиш, ўқув-тарбия муассасаларига ёки етим болаларга ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун йўналтирилган маблағлар, шунингдек Болаларни қўллаб-қувватлаш жамоат фондига хайрия қилинган маблағлар мустасно;
- 26) **0123-сатрда** – айбдорлари аниқланмаган талон-тарож қилишлар ва камомадлардан ёки айбдор тараф ҳисобидан зарур суммаларнинг ўрнини қоплаш имкони бўлмаган тақдирда кўрилган заарлар;

27) **0123-сатрда** – бошқа шахслар учун тўланган солиқлар;

28) **0125-сатрда** – солиқ текширувлари натижалари бўйича қўшимча ҳисобланган солиқлар ва йифимлар;

29) **0126-сатрда** – солиқ тўловчининг тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлмаган тадбирларга (соғлиқни сақлашта оид, спорт ва маданий тадбирлар, дам олишни ташкил этиш ҳамда бошқа шунга ўхшаш тадбирларга) доир харажатлари, бундан тадбирларни ўтказишга доир мажбуриятлар қонунчилик билан солиқ тўловчининг зиммасига юклатилган ҳоллар мустасно;

30) **0127-сатрда** – маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган хизматлар (шаҳарларни ва шаҳарчаларни ободонлаштириш бўйича хизматлар, қишлоқ хўжалигига ёрдамлашиш ва хизматларнинг бошқа турлари) қўрсатганлик учун қилинган харажатлар;

31) **0128-сатрда** – даромад олишга қаратилган фаолият билан боғлиқ бўлмаган харажатлар, агар қонун хужжатларига мувофиқ бундай харажатларни амалга ошириш мажбурияти солиқ тўловчининг зиммасига юклатилмаган бўлса;

32) **0129-сатрда-** бюджет тизимиға киритилиши лозим бўлган (киритилган) пенялар, жарималар ва бошқа санкциялар;

33) **0130-сатрда-** текин берилган мол-мулкнинг (хизматларнинг) қиймати ва бундай бериш билан боғлиқ бўлган (шу жумладан қўшилган қиймат солиғи суммаси киритилган) харажатлар, бундан Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг қарорига кўра мол-мулкни ўтказиш, шунингдек телекоммуникация тармоқларидағи тезкор-қидирав тизимининг техник воситаларини ўтказиш ва улардан фойдаланиш бўйича хизматлар қўрсатиш мустасно;

34) **0131-сатрда-** нотижорат ташкилотларига ва халқаро ташкилотларга тўланадиган бадаллар, йифимлар ва бошқа тўловлар, бундан бундай бадалларни, йифимларни ва бошқа тўловларни тўлаш қонунчиликда (шу жумладан чет давлатларнинг қонунчиликда) назарда тутилган ва (ёки) ушбу бадалларни, йифимларни ва бошқа тўловларни тўлаган солиқ тўловчилар томонидан фаолиятни амалга оширишнинг шарти ёхуд мазкур ташкилотлар томонидан солиқ тўловчилар ўз фаолиятини юритиши учун зарур хизматлар тақдим этишининг шарти бўлган ҳоллар мустасно;

35) **0132-сатрда-** хўжалик шартномалари шартларини бузганлик учун тўланган ёки тан олинган жарималар, пенялар ва санкцияларнинг бошқа турлари;

36) **0133-сатрда-** Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 348-моддаси 2-қисмида келтирилган харажатлар;

37) **0134-сатрда-** Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномаси қоидаларига кўра норезидентнинг бошқарувга оид ва умуммаъмурий харажатлари;

38) Ушбу илованинг 0101-0134-сатрларида қўрсатилмаган бошқа харажатлар қўрсатилади. 01351-сатр - 01360-сатрлар йифиндиси;

Ушбу иловада солиқ тўловчи томонидан Ўзбекистон Республикасида ҳам, унинг худудидан ташқарида ҳам ҳисобот (солиқ) даври давомида амалга оширилган

(кўрилган), асосланган ва ҳужжатлар билан тасдиқланган чиқимлари (Солик кодекснинг 333–336-моддаларида назарда тутилган ҳолларда эса заарлар) харажатлар деб эътироф этилади.

Асосланган харажатлар деганда баҳоси пул шаклида ифодаланган, иқтисодий жиҳатдан ўзини оқлаган чиқимлар тушунилади.

Ҳар қандай чиқимлар, башарти улар ҳеч бўлмаганда қуидаги шартлардан бирига мувофиқ келган тақдирда, иқтисодий жиҳатдан ўзини оқлаган чиқимлар деб эътироф этилади:

1) даромад олишга қаратилган фаолиятни амалга ошириш мақсадида қилинган бўлса;

2) шундай тадбиркорлик фаолиятини сақлаб туриш ёки ривожлантириш учун зарур бўлса ёхуд хизмат қилса ва харажатларнинг тадбиркорлик фаолияти билан алоқаси аниқ асосланган бўлса;

3) қонун ҳужжатларининг қоидаларидан келиб чиқса.

Ҳужжатлар билан тасдиқланган харажатлар деганда қуидаги ҳужжатлар билан тасдиқланган чиқимлар тушунилади:

1) Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ расмийлаштирилган ҳужжатлар;

2) тегишли харажатлар амалга оширилган чет давлат ҳудудида қўлланиладиган тартибга мувофиқ расмийлаштирилган ҳужжатлар;

3) бошқа шаклда расмийлаштирилган, шу жумладан хизмат сафари тўғрисидаги бўйруқ, йўл ҳужжатлари, шартномага мувофиқ кўрсатилган хизмат ҳақидаги ҳисобот билан расмийлаштирилган ҳужжатлар.

Агар айни бир харажатлар харажатларнинг бир нечта моддасида назарда тутилган бўлса, солик базасини ҳисоб-китоб қилишда мазкур харажатлар фақат бир марта чегириб ташланади.

Хисоб-китобнинг солик ҳисоби маълумотларига қўра харажатлар (заарлар)

2.1-иловани тўлдириш тартиби

Дикқат !!!

Мазкур илова солик ҳисоботини йил якуни бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

Иловада харажатлар икки гурӯҳга ажратилган, булар сотилган товарлар (хизматлар) таннархи (020-сатр) ва жорий даврда амалга оширилган 020-сатрда кўрсатилганлардан ташқари бошқа харажатлар (030-сатр).

Сотилган товарлар (хизматлар) таннархи 020-сатр кўрсаткичлари солик тўловчининг танловига қўра ҳисоб-китобнинг 2.1(а)-иловаси 090-сатри 5, 7-устунлари ёки 2.1(б)-иловаси 090-сатри 4, 6-устунларидан автоматик равишда шаклланади.

Жорий даврда амалга оширилган 020-сатрда күрсатилгандардан ташқари бошқа харажатлар 030-сатр күрсаткичлари – 0301-0334-сатрлар йиғиндисидан автоматик равища шаклланади.

**Хисоб-китобнинг бевосита харажатлар моддалари асосида товарлар
(хизматлар) таннархи (ўз маҳсулоти (жу жумладан бажарилган хизматлар),
сотиб олинган товарлар) хисоб-китоби 2.1(а)-иловани тўлдириш тартиби**

Дикқат !!!

Мазкур илова солик ҳисботини йил якуни бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

Мазкур илова бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисбот тузиш учун ҳисоб сиёсатида маҳсулот ишлаб чиқариш харажатларини **моддалари асосида** ҳисоб хужжатларини тузувчи солик тўловчилар томонидан тўлдирилади.

Илова қуидаги учта қисмдан иборат:

- Бухгалтерия ҳисоби
- Солик ҳисоби - мутаносиб усул
- Солик ҳисоби - тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули

Солик ҳисоби бўйича сотилган товарлар (хизматлар) таннархи солик тўловчи томонидан ҳисоб сиёсатида назарда тутилган харажатларни ҳисобга олишнинг иккита усулидан бири мутаносиб ёки тўғридан-тўғри усулни танлаш орқали тўлдирилади.

Солик ҳисоби бўйича мутаносиб усул танланганда, солик давр охирига тугалланмаган ишлаб чиқариш (040-сатр) ва тайёр (сотиш учун мўлжалланган) маҳсулотлар қиймати (080-сатр) күрсаткичлари бухгалтерия ҳисоби маълумотлари асосида шаклланган тегишли солик коэффициентига мутаносиб равища автоматик тарзда шаклланади.

Солик ҳисоби бўйича тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули танланганда харажатлар моддалари асосида мустақил равища солик ҳисоби маълумотлари асосида шакллантирилади.

– 010-сатр солик даври бошига тугалланмаган ишлаб чиқариш қиймати 0101-0104-сатрлардаги харажатлар моддалари асосида автоматик равища шаклланади.

– 020-сатр жорий даврда маҳсулот ишлаб чиқариш, ишлар бажариш ва хизмат кўрсатиш учун амалга оширилган чиқимлар 0201-0204-сатрлардаги харажатлар моддалари асосида автоматик равища шаклланади.

– 030-сатр жорий даврда маҳсулот ишлаб чиқариш, ишлар бажариш ва хизмат кўрсатиш учун амалга оширилган жами харажатлар 010-020-сатрлар йиғиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 040-сатр солик давр охирига тугалланмаган ишлаб чиқариш қиймати 0401-0404-сатрлардаги харажатлар моддалари асосида автоматик равища шаклланади.

– 050-сатр солиқ даври бошидаги (сотиш учун мүлжалланган) тайёр маҳсулотлар қиймати ўз ишлаб чиқарилган маҳсулотлар (0501-сатр) ва қайта сотиш учун сотиб олинган товарлар қийматидан (0502-сатр) автоматик равища шаклланади.

– 060-сатр жорий даврда кирим қилинган (сотиш учун мүлжалланган) тайёр маҳсулотларнинг қиймати 0601-0602-сатрлар йиғиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 070-сатр жорий даврдаги (сотиш учун мүлжалланган) тайёр маҳсулотларнинг умумий қиймати 050-060-сатрлар йиғиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 080-сатр давр охирига (сотиш учун мүлжалланган) тайёр маҳсулотлар қиймати 0801-0802-сатрлар йиғиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 090-сатр сотилган товарлар (хизматлар) таннархи 070-080-сатрлар айирмасидан автоматик равища шаклланади.

Ҳисоб-китобнинг Бевосита харажатлар сумма асосида товарлар (хизматлар) таннархи (ўз маҳсулоти (жу жумладан бажарилган хизматлар), сотиб олинган товарлар) ҳисоб-китоби 2.1(б)-иловани тўлдириш тартиби.

Диққат !!!

Мазкур илова солиқ ҳисоботини йил якуни бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

Мазкур илова бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисбот тузиш учун ҳисоб сиёсатида маҳсулот ишлаб чиқариш харажатларини умумий миқдор кўрсаткичлари асосида ҳисоб хужжатларини тузувчи солиқ тўловчилар томонидан тўлдирилади.

Илова қуйидаги учта қисмдан иборат:

- Бухгалтерия ҳисоби
- Солиқ ҳисоби - мутаносиб усул
- Солиқ ҳисоби - тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули

Солиқ ҳисоби бўйича сотилган товарлар (хизматлар) таннархи солиқ тўловчи томонидан ҳисоб сиёсатида назарда тутилган харажатларни ҳисобга олишнинг иккита усулидан бири мутаносиб ёки тўғридан-тўғри усулни танлаш орқали тўлдирилади.

Солиқ ҳисоби бўйича мутаносиб усул танланганда, солиқ давр охирига тугалланмаган ишлаб чиқариш (040-сатр) ва тайёр (сотиш учун мүлжалланган) маҳсулотлар қиймати (080-сатр) кўрсаткичлари бухгалтерия ҳисоби маълумотлари асосида шаклланган тегишли солиқ улушига мутаносиб равища автоматик тарзда шаклланади.

Солиқ ҳисоби бўйича тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули танланганда харажатлар умумий миқдор кўрсаткичлари асосида мустақил равища солиқ ҳисоби маълумотлари асосида шакллантирилади.

– 010-сатр солиқ даври бошига тугалланмаган ишлаб чиқариш қиймати акс эттирилади.

– 020-сатр жорий даврда маҳсулот ишлаб чиқариш, ишлар бажариш ва хизмат кўрсатиш учун амалга оширилган чиқимлар 0201-0204-сатрлардаги харажатлар моддалари асосида автоматик равища шаклланади.

– 030-сатр жорий даврда маҳсулот ишлаб чиқариш, ишлар бажариш ва хизмат кўрсатиш учун амалга оширилган жами харажатлар 010-020-сатрлар йигиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 040-сатр солиқ давр охирига тугалланмаган ишлаб чиқариш қиймати акс эттирилади.

– 050-сатр солиқ даври бошидаги (сотиш учун мўлжалланган) тайёр маҳсулотлар қиймати ўз ишлаб чиқарилган маҳсулотлар (0501-сатр) ва қайта сотиш учун сотиб олинган товарлар қийматидан (0502-сатр) автоматик равища шаклланади.

– 060-сатр жорий даврда кирим қилинган (сотиш учун мўлжалланган) тайёр маҳсулотларнинг қиймати 0601-0602-сатрлар йигиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 070-сатр жорий даврдаги (сотиш учун мўлжалланган) тайёр маҳсулотларнинг умумий қиймати 050-060-сатрлар йигиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 080-сатр давр охирига (сотиш учун мўлжалланган) тайёр маҳсулотлар қиймати 0801-0802-сатрлар йигиндисидан автоматик равища шаклланади.

– 090-сатр сотилган товарлар (хизматлар) таннархи 070-080-сатрлар айрмасидан автоматик равища шаклланади.

Ҳисоб-китобнинг З-иловасини тўлдириш тартиби

4-илова Ўзбекистон Республика Солиқ кодексининг 308-моддасида белгиланган талаблар бўйича тўлдирилади. Инвестициявий чегирма амортизация харажати деб эътироф этилади.

4-иловада қуйидагилар кўрсатилади;

1)**010-сатрда** – жорий ҳисобот (солиқ) даври учун маблағларнинг инвестицияларга сарфланиши – жами суммаси;

2) **020-сатрда** - янги технологик ускуналар қийматининг, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва (ёки) технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш харажатларининг ва (ёки) ахборот тизимларини яратишга доир инвестиция лойиҳалари доирасида маҳаллий ишлаб чиқарishning дастурий таъминотини сотиб олишга йўналтириладиган маблағлар;

3) **030-сатрда** ишлаб чиқаришни янги қурилиш шаклида кенгайтиришга, ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун фойдаланиладиган бинолар ва иншоотларни реконструкция қилишга йўналтириладиган маблағлар;

4) **040-сатрда** 020-сатр бўйича 20 фоиз инвестициявий чегирма миқдори;

- 5) **050-сатрда** 030-сатр бўйича 10 фоиз инвестициявий чегирма миқдори;
- 6) **060-сатрда** жами инвестициявий чегирма миқдори кўрсатилади ва чегириладиган харажатлар таркиби киради.

Ҳисоб-китобнинг асосий воситаларнинг амортизацияси ҳисоб-китоби маълумотномаси 4-иловани тўлдириш тартиби.

Диққат !!!

Мазкур илова солиқ ҳисботини йил якуни бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

Мазкур иловалар солиқ ҳисботини йил якуни бўйича тақдим этилганда Солиқ кодексининг 306-моддасида белгиланган талаблар бўйича тўлдирилади.

Асосий воситаларнинг амортизацияси ҳисоб-китоби маълумотномаси кўйидаги учта қисмдан иборат:

I. Амортизация қилинадиган асосий воситалар;

II. Асосий воситаларнинг амортизацияси;

III. Асосий воситаларнинг қолдиқ қиймати;

I. Амортизация қилинадиган асосий воситалар қисмида қўйидаги кўрсаткичлар акс эттирилади:

3-устунида тегишли гурухлар бўйича ҳисбот даври бошига асосий воситаларнинг бошланғич қиймати, 4-9-устунларда солиқ даврида келиб тушган асосий воситалар ва уларнинг қийматидаги ўзгаришлар, 10-устунида солиқ даврида фойдаланишдан чиқарилган асосий воситаларнинг қиймати ҳамда 11-устунида ҳисбот даври охирига амортизация қилинадиган асосий воситалар қиймати автоматик равища акс эттирилади.

II. Асосий воситаларнинг амортизацияси қисмида қўйидаги кўрсаткичлар акс эттирилади:

12-устунда тегишли гурухлар бўйича ҳисбот даври бошига жамғарилган амортизация, 13-устунда солиқ даврида ҳисбланган амортизация, 14-устунда кўлланилган инвестициявий чегирма, 15-устунда солиқ даврида фойдаланишдан чиқарилган асосий воситалар бўйича амортизация ва 16-устунда ҳисбот даври охирига жамғарилган амортизация автоматик равища акс эттирилади.

III. Асосий воситаларнинг қолдиқ қиймати бўйича 17-устунда солиқ даври бошига ва 18-устунда солиқ даври охирига қолдиқ қиймат автоматик равища акс эттирилади.

Ҳисоб-китобнинг номоддий активлар амортизация харажатлари ҳисоб-китоби маълумотномаси 5-иловани тўлдириш тартиби.

Диққат !!!

Мазкур илова солиқ ҳисботини йил якуни бўйича тақдим этилганда тўлдирилади.

Мазкур иловалар солиқ ҳисботини йил якуни бўйича тақдим этилганда Солиқ кодексининг 307-моддасида белгиланган талаблар бўйича тўлдирилади.

Номоддий активлар амортизация харажатлари ҳисоб-китоби маълумотномаси куйидаги иккита қисмдан иборат:

I. Амортизация қилинадиган номоддий активлар;

II. Фойдаланиш муддатини аниқлаш имкони бўлмаган номоддий активлар;

I. Амортизация қилинадиган номоддий активлар қисмида қуйидаги кўрсаткичлар акс эттирилади:

– 010-сатрида номоддий активларнинг солиқ даври бошидаги қиймати,

020-021-сатрларида солиқ даврида келиб тушган номоддий активларнинг қиймати ва ўзгариши, 030-сатрда солиқ даврида ҳисобдан чиқарилган номоддий активларнинг қиймати ҳамда 040-сатрда номоддий активларнинг солиқ даври охиридаги қиймати автоматик равишда акс эттирилади.

– 050-сатрда солиқ даври бошига жамғарилган амортизация, 060-сатрда солиқ даври давомида ҳисобланган амортизация, 062-сатрда солиқ даврида ҳисобдан чиқарилган номоддий активлар бўйича амортизация ва 070-сатрда солиқ даври охирида жамғарилган амортизация автоматик равишда акс эттирилади.

– 080-сатрда солиқ даври бошига ва 090-сатрда солиқ даври охирига қолдиқ қиймат автоматик равишда акс эттирилади.

II. Фойдаланиш муддатини аниқлаш имкони бўлмаган номоддий активлар бўйича 100-180-сатрлар ҳам худди шу тартибда тўлдирилади.

Ҳисоб-китобнинг имтиёзлар бўйича 6-иловасини тўлдириш тартиби

6-илова алоҳида фаолият турлари билан шуғулланаётган солиқ тўловчилик учун Ўзбекистон Республикаси норматив-хужжатларга мувофиқ фойда солигидан имтиёзлар ва камайтиришларни акс эттиришга мўлжалланган.

6-илова устунларида қуйидагилар акс эттирилади:

“Сумма” – 3-устунда;

“Салмоғи, %” – 4-устунда. Ушбу устуннинг 011-016-сатрларида фойдаси солиқ солищдан озод этиладиган товарларни (хизматларни) реализация қилиш ҳажмининг салмоғи келтирилади.

6-иловада қуйидагилар кўрсатилади:

– **010-сатрда** – товарларни (хизматларни) реализация қилишдан олинган даромад суммаси ҳисоб-китобнинг 1-иловаси 020-сатридан автоматик равишда шаклланади;

– **011-016-сатрларда** - фойдаси норматив-хуқуқий хужжатлар асосида Фойда солигидан озод этиладиган товарлар (хизматлар) реализациясидан даромадлар суммаси;

Даромад ва харажатларни ҳисобга олишнинг тўғридан-тўғри усулини қўлладиган солиқ тўловчилар 011 - 016-сатрларни тўлдирмайдилар;

– **020-сатрда** - Солиқ солинадиган фойда. Ушбу сатрда Ҳисоб-китобнинг 030-сатридаги сумма келтирилади;

– **030-сатрда** – имтиёзлар жами. Ушбу сатрнинг қиймати 040-050-сатрлар қийматларининг йифиндиси сифатида аниқланади.

– **040-сатрда** - солиқ солинадиган фойдани ўтган солиқ даврларида олинган зарар суммасига камайтирилиши. Ушбу сатр Ҳисоб-китобнинг 8-иловаси 050-сатрига teng;

Дикқат !!!

Фойда солиғи тўловчилари шахсий кабинетидаги "Солиқ имтиёзларидан фойдаланиш бўйича мурожаат" интерактив хизмати ёрдамида солиқ органларини хабардор қилиш орқали мавжуд имтиёзлардан фойдаланишлари мумкин.

Бунда мавжуд солиқ имтиёзлари қўйидаги икки турга ажратилган:

– **050-сатр** - Солиқ кодекси ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатлар асосида фойда солиғидан озод этиш тарзидаги имтиёзлар (051-056-сатрлар);

Солиқ кодекси ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатлар асосида фойда солиғидан тўлиқ озод этиш тарзидаги имтиёзлар илованинг 051-056-сатрларида норматив-хуқуқий ҳужжатнинг тури, санаси, рақами, номи ва имтиёз суммаси кўрсатган ҳолда тўлдиришлари лозим бўлади. Бунда солиқ имтиёзи белгиланган тартибда ҳисоб-китобнинг 040-сатрида автоматик акс эттирилиб, солиқ базасидан чегирилади.

– **060-сатр** - Солиқ кодекси ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга мувофиқ пасайтирилган солиқ ставкаларини қўллаш тарзидаги имтиёзлар (061-066-сатрлар);

Солиқ кодекси ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга мувофиқ пасайтирилган солиқ ставкаларини қўллаш тарзидаги имтиёзлар илованинг 061-066-сатрларида пасайтирилган солиқ ставкаларини қўллашга асос бўлган ҳужжатнинг тури, санаси, рақами, номи ва пасайтирилган солиқ ставкаси қўлланиладиган фаолияти бўйича товарларни (хизматларни) реализация қилишдан олинган даромад суммаси акс эттирилиши лозим бўлади.

Бунда ҳисоб-китобнинг 070-сатрида Солиқ кодекси ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга мувофиқ белгиланган пасайтирилган солиқ ставка автоматик равишда акс эттирилади.

Ҳисоб-китобнинг 7-иловасини тўлдириш тартиби

7-илова Ўзбекистон Республика Солиқ кодексининг 337-моддасида белгиланган ноль ставка қўлланиладиган солиқ тўловчиларнинг фойдасини аниқлаш учун мўлжалланган.

7-иловада қўйидагилар кўрсатилади;

1) 010-сатрда – Жами даромадлар (Ҳисоб-китоб 1-иловасининг 010-сатри);

2) 011-сатрда - ўзи ишлаб чиқарган ўз қишлоқ хўжалиги маҳсулотини реализация қилишдан олинган даромадлар кўрсатилади, бунда мазкур олинган даромад жами даромаднинг 90 фоиз кўпроғини ташкил этган тақдирда ноль ставка қўлланилади.

3) 012-сатрда – ижтимоий соҳада фаолиятни амалга оширишдан даромадлар кўрсатилади, бунда мазкур олинган даромад жами даромаднинг камидаги 90 фоиз ташкил этиши шарти бажарилса, олинган фойдасига ноль ставка қўлланилади. (*СК-59 ва 337-моддалари*)

4) 013-сатрда - Қўшимча манбалардан даромадлар олувчи бюджет ташкилотлари;

5) 014-сатрда - Ягона иштирокчилари ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамоат бирлашмалари бўлган ва умумий ходимлар сонида ногиронлиги бўлган шахслар камидаги 50 фоизни ташкил этадиган ва ногиронлиги бўлган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш жамғармаси меҳнатга ҳақ тўлаш умумий фондининг камидаги 50 фоизини ташкил этадиган солик тўловчилар;

6) 015-сатрда - Халқ банки томонидан фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларидағи маблағлардан фойдаланишдан олинадиган даромадлари бўйича нисбатан ноль ставка қўлланилади;

7) 016-сатрда - товарларни (хизматларни) экспортга реализация қилишдан олинган даромадлар кўрсатилади.

8) 020-сатрда - солик солинадиган фойда ((Хисоб-китобнинг 030-сатри)

9) 31-036-сатрларда ноль ставка қўлланилиши лозим бўлган фойда суммаси кўрсатилади.

Хисоб-китобнинг 8-илювасини тўлдириш тартиби

8-илюва ҳисобот (солик) давридаги солик солинадиган фойдани камайтирадиган ўтган йил (ўтган йиллар) зарари ёки заарнинг бир қисми суммасини ҳисоб-китоб қилиш учун мўлжалланган.

8-илювада қўйидагилар кўрсатилади:

1) **010-сатр** – Жорий солик даврининг боши ҳолатига ўтказилмаган зарар қолдиги жами суммаси. Ушбу сатр қиймати 0101-0105-сатрлар қийматларининг йиғиндиси сифатида аниқланади;

2) 0101-0105 сатрларда – ўтган солик даврларда олинган ва ҳар бир олдинги йилда қопланмаган заарлар суммаси;

3) 020-сатрда жорий йилда олинган зарар суммаси. Ушбу сатр Хисоб-китобнинг 010-сатридан - 020-сатрлари айрилганига teng;

4) 030-сатр бўйича – ўтган йилги заарларни тақсимлаб ўтказиш муносабати билан жорий даврдаги солик солинадиган фойдани камайтириш мумкин бўлган максимал суммани аниқлаш учун зарур бўлган ҳисобланган солик солинадиган фойда. *Хисоб-китобнинг 030-сатри*;

5) 040-сатрда - Жорий солиқ даврида солиқ солинадиган фойдани зарар ёки зарарнинг бир қисмiga камайтириладиган энг юқори суммаси. (3-устун 030-сатр x 50%);

6) 050-сатрда-жорий солиқ даврида солиқ солинадиган фойдани камайтирадиган зарар суммаси,

Ушбу сатрнинг қиймати қуйидагига teng:

010-сатр қийматига, агар 010-сатр суммаси 040-сатр суммаси кам бўлса;

040-сатр суммасига, агар 010-сатр суммаси 040-сатрига teng ёки ундан кўп бўлса;

7) 060-сатрда – жорий солиқ даврининг охирига ўтказилмаган зарарнинг қолдиғи жами суммаси. Ушбу сатр қиймати 0601 – 0605-сатрлар йифиндисига teng;

8) 0601-0605-сатрларда – жорий солиқ даврининг охирига тақсимлаб ўтказилмаган ўтган йиллар заарларининг қолдиқлари кўрсатилади;

Ҳисоб-китобнинг 9-иловасини тўлдириш тартиби

9-илова Солиқ кодексининг 336-моддасига мувофиқ операцияларнинг айрим турлари бўйича заарларни ўтказишнинг ўзига хос хусусиятлари ҳисоб-китоб қилиш учун мўлжалланган.

3 ва 4-устунда юридик шахснинг мол-мулк мажмуи сифатидаги корхонани устав фондида (устав капиталида) иштирок этиш улушини реализация қилишдан ёки унинг бошқача тарзда чиқиб кетишидан кўрилган заар реализация қилинган (чиқиб кетган) активларга айнан ўхшаш активларни реализация қилишдан (уларнинг чиқиб кетишидан) олинган даромадлар ҳисобидан компенсация қилинади.

5-устунда ишончли бошқарув шартномаси кўрилган заарлар ишончли бошқарув муассисининг солиқ базасини белгилашда ҳисобга олинмайди. Бундай заарлар ушбу ишончли бошқарувнинг келгусидаги даромадларига ўтказилади.

6-устунда оддий ширкат шартномасида (биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартномада) иштирок этишдан шерикларнинг (иштирокчиларнинг) олган зарари ишончли шахсда ушбу оддий ширкат оладиган келгуси даромадларга ўтказилади.

7-устунда хизмат кўрсатувчи хўжаликлардан кўрилган заарлар биргаликда аниқланади ва тадбиркорлик фаолиятидан олинадиган солиқ базасини аниқлашда ҳисобга олинмайди. Бундай заарлар шу хизмат кўрсатувчи хўжаликлардан олинадиган келгуси даромадларга ўтказилади.

8-устунда муомалада бўлмаган қимматли қоғозлар ва муддатли битимларнинг муомалада бўлмаган молиявий воситаларига доир операциялар бўйича заарлар аниқланади ва худди шундай операциялардан олинган даромадлар ҳисобидан ҳар бир солиқ базаси доирасида компенсация қилинади.

9-илованинг сатрларида қуйидагилар кўрсатилади:

1) 010-сатрда – ўтган солиқ даврларида айрим операциялар бўйича заарлар қолдиғи жами суммаси.

- 2) 020-сатрда 3-8 устунларда кўрсатилган операциялар бўйича солиқка тортадиган даромадлар;
- 3) 030-сатр бўйича – 3-8 устунларда кўрсатилган операциялар жами харажатлар;
- 4) 040-сатрда –чегирилмайдиган харажатлар;
- 5) 050-сатрда – ҳисобот (солиқ) даврида солиқ солинадиган фойда Ушбу сатр қиймати (*020-camp – 030-camp+040-camp*) сатрлар йигиндисига тенг;
- 6) 060-сатрда – жорий солиқ даврида кўрилган зарар. Ушбу сатр қиймати (*020-camp – 030-camp+040-camp*) сатрлар йигиндисига тенг;
- 7) 070-сатрда ҳисобот (солиқ) даври учун солиқ базасини оширадиган фойда суммаси жами (*050-camp – 010-camp*);
- 8) Жорий ҳисобот (солиқ) даврида айрим операциялар бўйича қопланмаган қолдиғи;

Ҳисоб-китобнинг 10-иловасини тўлдириш тартиби

- 1) Ҳисоб-китобнинг 10-иловаси “Ҳисобга олиниши лозим бўлган Ўзбекистон Республикасидан ташқарида тўланган фойда солиги суммаси” деб номланади ва ҳисоб-китобнинг 140-сатрда автоматик тарзда ҳисобга олинади.
- 2) Мазкур илова солиқ тўловчи томонидан Ўзбекистон Республикасидан ташқарида товар (иш, хизмат) ларни сотишдан олинган даромадлар ва шулар доирасида тўланган фойда солиги суммасини киритиш орқали тўлдирилади. Бунда Ҳисоб-китобга Ўзбекистон Республикасидан ташқарида олинган даромаддан тўланган солиқ суммасини ҳисобга олиш учун чет давлат ваколатли органининг тўлов хабарномаси, маълумотномаси ёки солиқ тўланганлигини тасдиқловчи бошқа хужжат илова қилинади.

Ҳисоб-китобнинг 11-иловасини тўлдириш тартиби

- 1) Ҳисоб-китобнинг 9-иловаси “Ўзбекистон Республикаси резидентлари томонидан Ўзбекистон Республикасидан ташқарида олиниши лозим бўлган (олинган) дивиденд тариқасидаги даромадлардан Фойда солиғининг ҳисоб-китоб маълумотномаси”.
- 2) Ушбу илова Ўзбекистон Республикасидан ташқарида олиниши лозим бўлган (олинган) дивидендлар суммасини, ҳақиқатда тўланган дивидендлар суммасини ҳамда иккиёклама солиқ солишининг олдини олиш тўғрисидаги битимга мувофиқ ҳисобга олинадиган Ўзбекистон Республикасидан ташқарида солиқ тўланганлигини тасдиқловчи хужжатлар мавжуд солиқ суммаларини киритиш орқали тўлдирилади ҳамда Ҳисоб-китобнинг 110-сатрида автоматик тарзда ҳисобга олинади.

Ҳисоб-китобнинг 12-иловасини тўлдириш тартиби.

Мазкур илова солиқ тўловчи томонидан солиқ кодексининг 177-моддасига мувофиқ мустақил равишда тузатиш киритилган ҳар бир битим бўйича идентификация қилиш имконини берадиган маълумотларни ҳисоботнинг 1-иловаси трансферт нархни белгилаш натижасида олинмаган даромад суммаси (170-сатри) ва 2-иловаси трансферт нархни белгилаш натижасида оширилган харажат суммаси (0118-сатри) қўрсаткичлари тўлдирилганда тушунтиришлар тақдим этиш мақсадида тўлдирилади.

**Солиқ қўмитасининг
Солиқ тўловчиларга хизмат қўрсатиш департаменти**

@soliqnews